

הגומה ה-19

כתבה ורד ברלל
צילמה יעל צור

שבעה שחקני גולף שהם שישה מעשני סיגר
(ויש הסבר). על המשחק, העישון ומה שמחבר

שינוי איטי

גם היום - לא באופן ממוסד, אבל עדיין, הלכה למעשה - גולף וסיגרים נותרו עלפי רוב נחלתם של גברים. פה ושם ניתן לראות גברת מעשנת סיגר, ומספר שחקניות הגולף עולה מדי שנה. אבל בעוד שמספר שחקני הגולף המעשנים סיגרים גדול באופן בולט מחלקם באוכלוסיה, קשה מאוד לפגוש גולפאית שגם מעשנת סיגרים.

לא סוד הוא שאחוז נכבד משחקני הגולף מעשנים סיגרים וחלקם ביניהם גבוה משמעותית מחלקם של המעשנים באוכלוסיה. עם זאת, גם אלו וגם אלו אינם רבים מדי. מן הסתם העובדה כי מדובר בשני תחביבים הדורשים השקעה וממון, היא חלק מהעניין. לפיכך, יצאתי לפגוש כמה משחקני הגולף הנעים בין 18 הגומות וגם אחרי, ב"גומה ה-19" עם סיגר גאה ביד, כדי לתהות על הקשר הקדום הזה במעוז הגבריות, בין גולף לסיגרים. וכן, הייתה גם גולפאית אחת. ולא היא לא מעשנת סיגר.

הגומה ה-19

כמו בעוד מקומות אחרים, דברים טובים הולכים יחד. גולף, אלכוהול משובח, סיגרים וחברה טובה הם בהחלט מתכון מנצח.

השילוב הזה יוצר עדיין היום את התחליף העכשוי למועדוני הגינטלמנים האקסקלוסיביים מהסוג שהאימפריה הבריטית התברכה בהם. ועם זאת, הוא פתוח בפני נשים, כן כולל סיגרים

ל ילד יודע כי במשחק גולף תקני יש 18 גומות. כלל זה נקבע ב-1764 בעקבות שינוי שנעשה במסלול הגולף ביסנט אנדרו לינקס (St Andrews Links) שבסקוטלנד - מועדון הגולף הוותיק בעולם, וגולף משחקים שם מהמאה ה-15 (ועד היום). המסלול מנה 11 גומות אך 2 מהן בוטלו מכיוון שהמרחק היה קצר מדי.

"הגומה ה-19" הוא מושג שמקורו בתרבות שהתפתחה באנגליה סביב למשחק. הגולף הפך להרבה יותר מאשר "רק" משחק, והיה לאירוע חברתי שבסיומו נהגו להיפגש במועדון הגולף למשקה, ארוחה ועישון סיגרים.

ג'נטלמנים וסיגר

תיעוד ראשון על משחק הגולף מגיע דווקא מהולנד, מ-1297. יש האומרים כי השם "גולף", מקורו במילה ההולנדית "kolf", מקל. אבל מה שהתפתח והתפרסם הוא משחק הגולף בסקוטלנד. כבר במאה ה-15 נוצרו המגרשים, המועדונים והכללים הראשונים ומשם התפשט לאנגליה ולשאר העולם.

המשחק שדרש הרבה זמן והרבה שטח היה למשחק של האצולה, ובתור שכזה היה מיועד לגברים בלבד ובאופן טבעי היה גם למועדון עישון ושתייה. הגולף הפך להיות חלק מ"מועדון גינטלמנים" בריטי, לגרסה החוץ-עירונית שלו. זו אולי הסיבה לאגדה האורבנית (ונוטלת היסוד הלשוני, כאמור), לפיה מקור השם גולף GOLF בראשי התיבות Gentlemen Only, Ladies Forbidden (גברים בלבד, נשים אסורות).

ג'קי מוקמל | הולכים יחד

ת.ז. בן 61, יועץ השקעות בנדל"ן, משחק גולף במגרש קיסריה 4-5 פעמים בשבוע.

סיגרים. מעשן שורט צ'רצ'יל של 'אפיקור', 'פרטגאס', ובכלל משתדל לעשן קובנים טובים.

גולף. "נפגשתי עם הגולף לראשונה לפני שנים. חבר הביא אותי למגרש בקיסריה להתנסות, התחלתי אבל זה לא תפס אותי. עבר זמן, ואחד העובדים שלי הגיע לארץ מארה"ב, שם משחק הגולף נפוץ, ושאל אותי אם אני רוצה להצטרף. הגעתי, התאהבתי ונשארתי על המגרש. היום, מזה חמש שנים אני משחק ארבע פעמים בשבוע, בקיסריה וגעש".

הקשר. "בערך באותה תקופה גם גיליתי את הסיגרים. אצלי הגולף והסיגרים הולכים ממש זה לצד זה. סיגר נותן אתנחתא וכשמעשנים תוך כדי משחק זה השיא. אתה מגיע למשחק ומעשן וזה השיא של תחושת השחרור ו'פסק הזמן'. והוא גם כלי עזר: לפעמים הסיגר הוא הסמון הימני במשחק, אני מניח אותו לכיוון המטרה ומכוון דרכו.

סיגר זה עניין מצ'ואיסטי. מי שמעשן סיגר מעשן להנאתו, אבל יש בזה גם חלק מהאגו הגברי. מגרש הגולף הוא מקום בו נפגשים עם שחקנים אחרים, כלומר גברים אחרים וזה מקום להפגין בו קצת, או הרבה, אגו. לנשים יש מקומות המפגש שלהן בהם הן לא רק מגיעות לשם העניין עצמו, אבל גם קצת כדי לראות ולהיראות.

הגולף והסיגרים יוצרים טריטוריה גברית, אתה מגיע ומתחכך באנשים, זה חלק מהעניין. אין איסור לנשים, נהפוך הוא, אבל זו עדיין בהחלט מעצמה גברית".

חנוך רייכנברג | יסוד החברה

ת.ז. בן 58, יזם עצמאי מת"א.

סיגרים. חנוך אוהב לעשן 'קוואבה סלומנס', 'לה גלוריה קובנה', 'רמון אלונס', 'ה. האופמן' ובכלל דברים נדירים ויוצאי דופן, נהנה להתנסות ולהרגיש מיוחד.

גולף. רייכנברג הקים לפני שנתיים את 'בלו ברדי', מועדון גולף ללא מגרש לפי מתכונת הנהוגה בעולם. רוב החברים ב'בלו ברדי' מעשני סיגרים. יחד הם נוסעים לשחק במגרשים שונים בארץ ובעולם. החברה היא הגורם המלכד כאן.

"זה ארגון חברתי, אוסף של אנשים שנהנים לבלות יחד, נהנים מאוכל טוב, סיגרים, יין וגולף, כל ה'חבילה' יחד. כל אחד אוהב לבלות עם אנשים כמוהו, אנחנו מרגישים הכי נח בחברה שלנו, כשאתה מעשן סיגרים, שותה יין טוב או משחק גולף אתה רוצה שהחברים שלך יחלקו את אותן התשוקות. בארץ יש יחסית מעט מגרשים ומעט גולפאים, ושלא כמו בארה"ב עיקר הקשרים הם חברתיים, אך לא מן הנמנע שפה ושם יצוצו גם הזדמנויות עיסקיות. בעולם שיחקתי במגרשים מדהימים, האחרון היה באיי סיישל מגרש בין שני מפרצים פשוט נוף עוצר נשימה במלון לה-מוריה."

הקשר. גולף כמו עישון סיגרים, לוקח זמן, זה לא משהו שעושים בחיפזון או "על הדרך", לסיגר צריך לתת זמן, להתרווח ולעשן לאט ובנחת. כך גם גולף, משחק אורך בער חמש שעות, אם תוסיפו על זה זמן נסיעה למגרש, משקה לפני זה נכון שאנשים שמשחקים גולף ומעשנים סיגרים, שייכים לקבוצה מסוימת של אנשים, כאלה שיש להם זמן, ויכולים להשקיע לא רק את הכסף אלא גם את הזמן והנחת לשם כך".

רוני ועירית פלג | משחק החיים

ת.ז. רוני: ר"ח, משחק 15 שנים; עירית: מזכירה, משחקת 3 שנים. גרים בקיסריה.

סיגרים. רוני מעשן, עירית לא.

גולף. בני הזוג 'גילו' את הגולף לפני כ-15 שנה בחופשה במלון 'דן קיסריה', התאהבו במשחק והחלו ללמוד. רוני היה מכור לעבודתו ועבד גם בסופי שבוע, אך הגולף החל לתפוס את ימי השבת, בהמשך שישי וכיום הוא משחק גם חמישי. עם הזמן, הנסיעות מהמגרש בקיסריה לכפר תבור הפכו מעיקות, והזוג עבר להתגורר בקיסריה - בעקבות הגולף. לפני שלוש שנים הצטרפה עירית רעייתו למשחקי הגולף והם משחקים יחד. רוני הפך לרו"ח של איגוד הגולף, ועירית היא מזכירת האיגוד. "היום אני קודם כל גולפאי ורק אחר כך רואה חשבון. פעם העבודה היתה לפני הכל. הכל מסתובב סביב הגולף, העסקים, חיי החברה. יש כאן אוסף של אנשים טובים וזה פוטנציאל אדיר לחברויות. הגענו הנה בעקבות הגולף, אבל הרווחנו גם חברים, עבודה וסגנון חיים". עירית: "לפני שהתחלתי לשחק רוני נעדר הרבה מהבית בעקבות הגולף, עכשיו אנחנו משחקים יחד, כל הנסיעות שלנו לחו"ל סובבות סביב הגולף, והוא הפך למרכיב חשוב לא רק בחיים שלנו אלא גם בזוגיות שלנו. רואים איך בן אדם מתנהג על המגרש ואפשר לדעת איך הוא יתנהג בחיים. איך מישהו מתמודד עם טעות, עם כשלון, זו הזדמנות מאוד טובה לבחון אנשים ולהרוויח חברים". המגרש המרשים ביותר עליו שיחקו היה Druids Glen באירלנד, והשני היה בפורטוגל, ממש על האוקיינוס.

הקשר. דרך הגולף, פגש רוני מעשני סיגרים שחשפו אותו לעולם זה. "גולף וסיגרים משדרים את אותו הדבר. תחושה של נהנתנות. משחק הגולף הוא רק חלק מהכיף החברה, האנשים שמשחקים איתם הם המרכיב העיקרי, וכאשר יש אנשים טובים אז רוצים למשוך את החוויה וכיף גם לשתות איתם יחד ולעשן סיגרים. הכל יחד יוצר את התמהיל הנכון".

אבי דגן | המוסד לגולף

ת.ז. בן 71, מתגורר במושב עין ורד, גמלאי מערכת הבטחון. משחק גולף מדי יום במגרש בגש.

סיגרים. מעשן בעיקר דומינאנים, הקובנים חזקים מדי ומתרכז ב'דודוויין פרייבט סלקשן' מס' 2.

גולף. "נפגשתי לפני למעלה מ-25 שנה במסגרת שהות בחו"ל עקב תפקיד. דווקא באתיופיה שיחקתי גולף לראשונה במועדון אמריקאי אח"כ באנגליה, בלגיה סקנדינביה ועוד. אלא שבמשך השנים שיחקתי בעיקר באופן אקראי. לפני עשור, עם השיבה הביתה, התחלתי לשחק באופן עקבי עם רעייתי ומאז הגולף הפך לעניין משפחתי.

גם הבן שלנו משחק וחבר מועדון גולף געש וגם שני הנכדים. ואנחנו עושים תחרויות של שלושה דורות. בתחרות הקרובה אנחנו משחקים סבתא ונכד וסבא ונכדה. יש לנו שיחות גולף, נסיעות גולף. יש בזה גם טבע, פעילות גופנית, רוגע, זה דורש הרבה ריכוז, התמודדות, יש בזה יושרה, יושר, דרך ארץ, סובלנות. כל זה קיים בגולף לצד הרגיעה והנינוחות".

הקשר. "גם גולף וגם סיגר זה משהו שנוסף שלוהו. זה לקחת רגע הפסקה מהיום-יום ולהתרווח ולהנות ממה שיש לנו. אצלי הסיגר הוא השלמה לגולף. במהלך המשחק אני חושב על בירה טובה ועישון סיגר, כי הסיגר הוא המשך ישיר של התרגעות מחד והשחרור מהריכוז שבמשחק. אני גאה להגיד שיש אצלנו לא מעט גולפאיות שזה משהו בסביבות 10%. באנגלית יש מונח 'אלמנות גולף' כי הבעל נעלם לכמה שעות והאשה נשאר בבית, וכשנשים מצטרפות זה הופך לבילוי משפחתי ואולי כך נשים תגענה עם הזמן גם לסיגרים. השילוב בין גולף לסיגרים הוא משהו של בנים".

משה בן דב | סוג של תענוג

ת.ז. תושב רמת אביב, חבר ב'בלו ברדיי', משחק גולף במגרש בקיסריה, עוסק בשוק ההון.

סיגרים. 'דוידוף' בפרט וקובניים בינוניים וקצרים בכלל. **גולף.** "ניתן ללמוד הרבה מאוד מאדם על פי האופן בו הוא משחק גולף, כך שזה בהחלט הזדמנות למבחן חברות".

הקשר. "סיגר, יין, גולף וחברה טובה חוברים יחד. אלה חלקים שמרכיבים את השלם. לחברה טובה יש משקל מאוד גדול במאזן הזה. באים לשחק כדי להנות. משחקים במשך חמש שעות בחוץ, בטבע, מול הרבה ירוק, שומעים ציפורים, מנהלים שיחה עם אנשים נחמדים, סיגר פשוט משתלב באווירה. סיגרים מעשנים לא כי חייבים אלא כי רוצים. סיגר הוא סוג של תענוג. מי שמעשן סיגריות מרגיש שהוא 'חייב' את הסיגריה שלו, מי שמעשן סיגרים מעשן רק כאשר האווירה מתאימה. זה חלק מתחושת השלווה, המרחבים, הנוף והאווירה, ולכן החיבור של גולף וסיגרים הוא יותר מטבעי. יש אנשים שאצלם הסיגר הוא חלק אינטגרלי מהמשחק, לפני המכה הם מניחים את הסיגר על הדשא, מכוונים, מכים ואז מרימים שוב את הסיגר".

סיגרים הם יחסית עניין יקר כך גם גולף, וזה יוצר עוד מכנה משותף, אם כי אין סיבה שגולף יהיה יקר. עניין של היצע. לפני 40 שנה הטניס נחשב למשחק של עשירים, כי היו שלושה מגרשים, היום בכל מתנ"ס יש מגרשי טניס וזה הפך לספורט עממי. בישראל יש כיום מגרש גולף וחצי, ולכן הספורט הוא נחלתם של עשירים בלבד. באירלנד למשל יש 4 מיליון תושבים ל-400 מגרשי גולף. 150 מהם מגרשיים עממיים וקהילתיים".

איציק אריאל | מכור

ת.ז. בן 70-פלוס, בעל חברת השקעות. חיפאי, נשוי, 3 ילדים ונכדים. משחק במגרש בקיסריה 7 שנים. זכה באליפות ישראל 2007 לקבוצת הגיל שלו.

סיגרים. מעשן 25 שנה, לא סוג קבוע, נהנה לטעום ולהתנסות, מעדיף קובנים ודומניקנים.

גולף. "הרבה זמן תכננתי לנסות גולף וכשהתחלתי זה כבש אותי, מאז אני מכור לגולף כמעט כמו לסיגרים. אני לא בטוח שיש קשר בין מעשנים לגולף, אבל יש חבורה של גולפאים מעשני סיגרים ואלה אנשים שעבורם הגולף הוא חלק מפעילות חברתית. אנשים שנהנים מהחיים, נפגשים עוד קודם המשחק ויושבים לשתות ברנדי או יין לצד הסיגר. נפגשים שוב אחרי המשחק משוחחים ומעשנים. זה מה שהופך את הגולף לסוג של מועדון שלא קיים בשום ספורט אחר. גולף לכשעצמו הוא משחק אינדבידואלי ולא קבוצתי כמו כדורסל, ואבל יש בו חברותא ותרבות מועדון.

הקשר. "גולף וסיגרים יוצרים היכרויות שהופכות לחלק מהחיים. ארבעה אנשים עולים למגרש ומבלים יחד באוויר הפתוח ובנוף נפלא, לפעמים עם סיגר טוב ביד במשך 4-5 שעות ברור שעשויה במשך הזמן להתפתח חברות, לפעמים אפילו עסקים. זה אולי עוד משהו שמחזק את תפיסת הגולף והסיגרים יחד, כמועדון 'גברי'. התחושה דומה. גולף מחייב ריכוז ורגיעה, ועם כמה שעות בחיק הטבעו ואנשים נחמדים. כל קשיי היום נמוגים ואתה נכנס למצב רוח של רגיעה. עישון נעשה בחברותא וגם המקצב עוזר לניקוי ראש".

